

UN MANUAL BINEVENIT

GABRIELA PANU

Cartea lui Robert Coravu, intitulată foarte atrăgător *Evaluarea informațiilor din mediul online. Nu crede și cercetează*, publicată la Editura Universității din București la sfârșitul anului trecut, constituie un veritabil manual pentru documentarea în era digitală, care ar trebui să nu lipsească din bibliotecile specialiștilor și deopotrivă ale studenților din ziua de azi.

Cartea¹ lui Robert Coravu, intitulată foarte atrăgător „*Evaluarea informațiilor din mediul online. Nu crede și cercetează*”, publicată la Editura Universității din București la sfârșitul anului trecut, are 165 de pagini pline cu informații sintetizate și concentrate astfel încât să suscite interesul, fără a te copleși cu terminologie foarte specializată.

Prefața cărții, semnată de dr. Ivona Olariu, se intitulează „O carte așteptată”, pentru că, așa cum argumentează colega noastră de la BCU Iași, „literatura românească din domeniul științelor informării și documentării se va îmbogăți cu o publicație de care avea mare nevoie”. *Post-truth, infodemia, fake science, digital nativ, digital wildfires, peer-review*, sunt doar câteva dintre anglicismele din carte, care vrând-nevrând sunt parte din vocabularul nostru actual și nu-și găsesc o traducere fidelă în limba română.

În atât de uzitatul și indispensabilul mediu online, unde informația este cea mai consumată marfă, ceea ce lipsește este reperul, autoritatea. Autoritatea fiind înțeleasă ca punct adecvat față de care să se facă raportarea a ceva. Un etalon față de care să putem să comparăm orice bun de consum informațional. Robert Coravu exact asta face prin cartea de față, argumentează nevoia reperelor în cântărirea acestei „marfi”, și nu doar argumentează acest lucru, ci ne dă și instrumentele pentru a reuși să facem noi înșine această filtrare imperios necesară.

După cum afirmă și autorul, idealul iluminist de acces nelimitat la cunoaștere aproape că poate fi atins, având în vedere dimensiunile de neimaginat pe care le atinge internetul în zilele noastre. Spre exemplu, în domeniul jurnalistic putem spune că procesul de producere al informațiilor este

¹ Robert Coravu, *Evaluarea informațiilor din mediul online. Nu crede și cercetează*, Editura Universității din București, 2021.

descentralizat, el nu mai merge doar dinspre jurnaliști spre cetățeni, ci dinspre persoane independente, care sunt amatori, spre publicul larg. Filtrele din trecut, cum ar fi evaluarea de tip peer-review a articolelor științifice sau ancheta jurnalistică cu trei surse, nu mai există atunci când orice tânăr poate filma și disemina în direct evenimente, producând aproape imediat incendii digitale (digital wildfires), care se răspândesc necontrolat în mediul virtual.

Recunoașterea paternității unui conținut; *Digital object identifier*; *Analog vs. digital born* și imigranții digitați; Digitalizarea informației de pe format clasic, tipărit; Competențele de utilizare a noilor tehnologii; Cultura partajării și generația *copy-paste*; Analfabetism computațional, acestea sunt doar câteva dintre temele atinse și dezbătute în carte.

Autorul ne avertizează despre pericolele existente, cum ar fi erodarea statutului autorităților cognitive tradiționale, vulnerabilitatea sistemului media sau a folosirea informației ca armă în conflicte neconvenționale și în scopuri ostile. Cartea oferă strategii, metode, instrumente și exemple, atât pentru a identifica dezinformarea, cât, mai ales, pentru informarea corectă în mediul online. Include chiar și măsurile legislative de asanare a mediului

online luate la nivel european, dar, poate cea mai utilă parte a cărții este chiar ghidul pentru evaluarea informațiilor din mediul online. Provocarea lansată de Robert Coravu nu se adresează doar consumatorilor individuali de informație virtuală, ci și bibliotecilor, cărora le atribuie o responsabilitate justificată.

Bazându-și documentația pe o bibliografie mai mult decât consistentă, cu peste 250 de referințe, autorul include atât partea teoretică a problemei, cât și procesul propriu-zis de evaluare a corectitudinii informației din mediul online. Dincolo de acuratețea și necesitatea informațiilor din carte, singurul lucru sesizat ce ar putea fi îmbunătățit este bibliografia. Și nu mă refer aici la consistența sau relevanța ei, ci la faptul că nu este structurată. Avem de-a valma cărți, articole de specialitate, articole de popularizare, link-uri de pe platformele de știri.

Un veritabil manual, care ar trebui să nu lipsească din bibliotecile specialiștilor și ale studenților din ziua de azi. Sper că v-am stârnit interesul pentru lectura acestei cărți, fără a dezvălui prea multe secrete ascunse în paginile ei, atât de valoroase în zilele noastre, indiferent dacă suntem membri ai comunității academice sau nu. Așadar, spor la citit!